

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2018

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

**Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету**

Заснований в 2009 році

Рівне – 2018

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2018. — 172 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Совтис Наталія Миколаївна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Івашкевич Едуард Зенонович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сайчук Руслана Леонідівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сіранчук Наталія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Бісовецька Людмила Андріївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Кучма Тетяна Валерівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лук'яник Людмила Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Терещенко Тетяна Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ясногурська Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 27.11.2018 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2018

усвідомлення учнями її багатства і краси сприяє національному вихованню, збагачує словниковий запас образними виразами з українського фольклору, прищеплює любов до рідної української мови. Крім того, заняття допомагають виховати такі морально-вольові якості, як цілеспрямованість, дисциплінованість та інші, що позитивно впливають на формування пізнавальних інтересів.

4. Емоційний характер заняття. Кожне мовленнєве заняття має надавати учням почуття задоволення. Досягається це завдяки використанню доступних і цікавих для школярів прийомів навчання, створенню атмосфери емоційного комфорту для кожної дитини, доброзичливості, зацікавленості в найменшому успіхові. Вчителю, організовуючи різні мовленнєві заняття, треба пам'ятати, що значну роль в успішному розвитку мовлення дітей і національному вихованні відіграє емоційна атмосфера на занятті. Багато чого залежить від того, як педагог читає вірші, оповідання, якими словами, з якою інтонацією, мімікою розповідає, запитує, дає вказівки. Щирість почуттів, емоційність, настрої педагога передаються його вихованцям, що підвищує їхній інтерес до навчання, активізує їхнє мовлення.

5. Максимальна мовленнєва активність на занятті. Специфікою занять із рідної мови є те, що активність учнів на цих заняттях виявляється у сфері розумової діяльності. Школяр має слухати, думати, бути готовим дати відповідь. За таких умов потрібно формувати в учнів навички організованої суспільної мовленнєвої поведінки: вміння слухати інших, висловлюватися, коли запитують, слухати і розуміти мовлення, звернене до всіх.

Для забезпечення активності учнів на занятті треба дотримуватися таких загально-дидактичних вимог: формулювати запитання так, щоб спонукати їх до відповіді; запитання адресувати усім учням, а вже потім викликати одного для відповіді; запитувати почергово; не працювати довго з одним учнем; не звертатися кілька разів підряд до того ж самого учня; залучати дітей до контролю за мовленням тих, хто відповідає (*Чи правильно він сказав? Чи про все розповів? Чи по порядку розповідав?*), до оцінювання відповіді (*Що тобі подобається?*). Активності дітей сприяють також творчі завдання, звертання до особистого досвіду.

6. Максимальне використання ігрових прийомів навчання. Серед них - дидактичні, народні, рухливі ігри з текстами та діалогом, ігрові вправи, сюрпризи, забавки, ігрові життєві ситуації спілкування, в яких учень виступає в ролі активного мовця.

7. Невимушеність і розкутість учнів на занятті. Школярі можуть сидіти за столами або на стільчиках півколом, супроти, вільно спілкуватися з педагогом, учнями.

8. На кожному комплексному занятті одночасно вирішуються три різні мовленнєві завдання (тільки з добре знайомим учням ілюстративним матеріалом). Заняття з розвитку мовлення мають лише мовленнєву спрямованість.

9. Взаємозв'язок із заняттями з іншими навчальними дисциплінами, насамперед ознайомлення з довкіллям, природою та художньою літературою.

10. Поєднання колективного характеру заняття з індивідуальним підходом та диференційованим навчанням.

11. Фронтальні форми роботи. Загальні завдання, хоріві відповіді мають поєднуватися з індивідуальними завданнями та роботою з підгрупами дітей. На основі знання індивідуальних типологічних особливостей та рівня мовленнєвого розвитку вчитель розподіляє групу на дві-три підгрупи, пропонує їм відповідні завдання і прийоми навчання.

12. Правильна організація заняття з розвитку мовлення залежить від конкретних завдань і змісту: вони можуть проводитися у класній кімнаті, музичному залі, на майданчику тощо.

Висновки. Таким чином, на вищезазначених заняттях усі учні беруть участь у різних напрямках діяльності, зміна яких підтримує інтерес до навчального матеріалу, сприяє формуванню умінь розподіляти й переносити увагу, активізує пізнавальні процеси і мовлення молодших школярів. Метою інтегрованих занять є закріплення знань дітей з різних розділів програми, активізація, уточнення і збагачення словника дітей; розвиток діалогічного та монологічного мовлення, навичок спілкування, виразності мовлення, загальної культури мовлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. К. : К.І.С., 2014. С. 47 – 53.
2. Вашуленко М. Компетентнісний підхід до перевірки мовних і мовленнєвих знань молодших школярів. Почат. шк. 2009. № 2. С. 8–11.
3. Постанова «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» [Текст]. – Кабінет Міністрів України, 2011. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>
4. Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи. Пояснювальна записка [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/without%20SD/Програми/1-ukrayinska-mova-1-4-klas.lyuba.doc>

In the article the theoretical and practical bases of formation of diachnological competence of primary school students are determined, features of speech development of elementary school students are determined.

Key words: diachnological competence, speech development, elementary school students.

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті наведено особливості оволодіння іноземною мовою дітьми дошкільного віку, визначено чинники та умови, які необхідно враховувати, починаючи навчання іноземної мови дошкільників, показано значення навчання іноземної мови.

Ключові слова: іноземна мова, діти дошкільного віку, мимовільне і довільне запам'ятовування, навчання іноземної мови.

Постановка проблеми. Засади, принципи, орієнтири та перспективи сучасної філософії освіти в Україні визначають вивчення іноземної мови принципово важливою складовою процесу освіти на різних ланках освіти, зокрема починаючи з дошкільного віку дитини. Як зазначено у Базовому компоненті дошкільної освіти, «найпершим суспільним середовищем для дитини стає дошкільний навчальний заклад, метою якого є забезпечення гармонійного розвитку особистості дитини, її фізичного і психічного здоров'я.

Дошкільна освіта як перша ланка освіти, має пильно реагувати на сучасні соціокультурні запиту, збагачувати знання дитини необхідною якісною інформацією, допомагати їй реалізувати свій природний потенціал, орієнтуватися на загальнолюдські й національні цінності» [1, с. 13].

Враховуючи стрімкий розвиток нашої країни на міжнародній арені та розширення міжнародних взаємовідносин України з європейськими державами та державами всього світу, сучасні реалії вимагають передбачення та впровадження більш швидкого та раннього навчання іноземних мов. І це сьогодні є одним із нагальних питань сучасної дошкільної освіти.

Аналіз актуальних досліджень. Досліджувана проблема є досить актуальною, тому розглядається в низці відомих праць Б. В. Беляєва «Нариси з психології навчання іноземним мовам в школі», Д. Б. Ельконіна «Особливості психічного розвитку дітей 6-7-літнього віку», Зимньої І. А. «Психологія навчання іноземним мовам в школі», П. І. Зінченка «Про роль мимовільної пам'яті у навчанні іноземним мовам», Н. Д. Левітова «Дитяча та педагогічна психологія», С. Л. Рубінштейна «Основи загальної психології», А. О. Смирнова «Психологія запам'ятовування». Сутність технології навчання іноземних мов з'ясовується у статтях Т. Є. Єрмоєнко «Формування іншомовної комунікативної компетенції в майбутніх учителів іноземної мови», Р. Ю. Мартинової «Сутність технології навчання іноземних мов», В. М. Плахотник «До навчання іноземних мов дітей шести-семи років», Т. Шкваріної «Іноземна мова: структура ефективного навчання».

Так, Г. Вороніна у своїх наукових дослідженнях розглядала питання розвитку та вдосконалення писемної мовленості, О. Глухарева – використання наочності під час навчання дітей дошкільного віку іноземної мови, О. Матецька вказувала на важливість використання мовної гри під час вивчення іноземної мови дітьми дошкільного віку, З. Нікітенко розкрила роль та функції підручника у навчанні дітей іноземної мови, О. Поніматко розробив теорію ігрової діяльності при вивченні іноземної мови, Т. Протасова здійснила пошук нових підходів для навчання іноземної мови у дошкільному закладі, Н. Андерсон запропонував нові підходи до використання комунікативних та інформаційних технологій для підготовки майбутніх викладачів іноземних мов у дошкільних закладах та ін.

Формулювання цілей статті. Мета даної статті полягає у розгляді особливостей вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку, визначено чинники та умови, які необхідно враховувати, починаючи навчання іноземної мови дошкільників.

Виклад основного матеріалу. Упродовж великого відрізка часу науковці і практики шукають універсальний метод навчання молодого покоління іноземних мов. Психологи Л. С. Виготський, Б. Уайт, Дж. Брунер, В. Грінфільд та інші довели, що дитині легше опанувати мову, ніж дорослому. Фізіологи вважають, що існує біологічний годинник мозку, етап у розвитку великих півкуль у віці до восьми-дев'яти років, коли дитина здатна швидко оволодіти системою будь-якої мови.

Проте, незважаючи на постійний інтерес до проблем раннього навчання іноземної мови і активізацію сучасних досліджень у цій освітній галузі (О. Б. Бігич, О. О. Коломінова, О. О. Леонтєв, З. М. Никитенко, В. М. Плахотник, Т. К. Полонська, С. В. Роман та ін.), питання, з якого віку слід починати навчання дітей іноземних мов, яким має бути зміст такого навчання, у яких формах, якими методами, за допомогою яких засобів воно повинно здійснюватися, хто має навчати дітей, і на сьогодні залишаються дискусійними.

Досвід педагогів та вчених свідчить, що вивчення іноземної мови в дошкільному віці не тільки сприяє формуванню всебічно розвиненої особистості, але й розширює мовні можливості дітей, забезпечує ефективніше засвоєння ними іноземної мови у школі.

Так, на думку У. Пенфілда доведено, що маленькі діти засвоюють іноземні мови набагато легше, ніж дорослі. Це пояснюється, по-перше, інстинктивним бажанням малят наслідувати дорослих, оскільки для них це перший та основний шлях пізнання світу; по-друге, синкретичністю (цілісністю, комплексністю) дитячого сприймання, що дає змогу засвоювати великий обсяг будь-якого матеріалу (малюки швидко запам'ятовують тексти рекламних роликів).

Зазначимо, що дослідження психологів та психофізіологів показали: надзвичайна здатність дітей до вивчення мови знижується після 7–9 років. Усе це свідчить на користь раннього навчання.[2, с.12]. С. Пінчер також зауважував, що найкраще діти сприймають і опановують іноземну мову у дошкільному віці. Це можна

пояснити пластичністю дитячого мозку, його здатністю до сприйняття, яка є найвищою у віці до 6 років і потім поступово знижується.

Однією з причин незадовільних результатів у навчанні іноземної мови є недостатнє врахування психічних особливостей дітей дошкільного віку, насамперед особливостей їхньої пам'яті. Більшість авторів, які розглядають питання навчання іноземної мови дошкільників, роблять наголос на заучуванні слів і речень за допомогою багаторазових повторень; часом без достатніх підстав стверджують, що у дітей п'яти років пам'ять має довільний характер. Насправді ж, як доведено численними експериментами, навіть в учнів другого класу мимовільне запам'ятовування переважає над довільним.

Вже перші дослідження мимовільної пам'яті, проведені психологами А. О. Смирновим та П. І. Зінченком, примусили переглянути питання про її значущість. Вони довели, що мимовільна пам'ять посідає чільне місце в житті людей і що вона безпосередньо пов'язана із засвоєнням дітьми знань, з формуванням умінь та навичок. Професор П. І. Зінченко зазначає, що практичне оволодіння вміннями, навичками усної мови і мислення іноземною мовою може спиратись в основному на мимовільне запам'ятовування [3, с.5].

На особливу роль мимовільного запам'ятовування вказував і відомий психолог С. Л. Рубінштейн. Він писав: «У педагогічному плані постає важливе завдання – організувати навчальну діяльність так, щоб навчальний матеріал запам'ятовувався дитиною і тоді, коли він зайнятий по суті ним, а не його запам'ятовуванням. Це набагато складніше, але й набагато плодотворніше, ніж постійно вимагати від дитини довільного запам'ятовування, при якому саме запам'ятовування стає основною метою їхньої дії» [6, с.10].

Отже, можна стверджувати, що і вправи з іноземної мови повинні будуватись так, щоб запам'ятовування мовного матеріалу було не основною метою, а побічним продуктом цілеспрямованої діяльності дитини.

Психолог Б. В. Беляєв підкреслював, що перш ніж вправляти дітей у розмові іноземною мовою, треба їх добре натренувати у слуханні іноземного мовлення. Багато зарубіжних педагогів часто недооцінюють здатність та прагнення дошкільнят до мислення, до обґрунтування свого судження, до логічних висновків. Відомий представник наочно-інтуїтивного напрямку Г. Пальмер (він розробив усний метод навчання іноземної мови) вважав, що мову можна засвоювати інтуїтивно, без аналізу.

Проте не можна ігнорувати й труднощі, пов'язаними з навчанням іноземної мови у дітей. Так, у дошкільному віці виникають труднощі засвоєння другої мови, оскільки у дошкільнят ще відсутні дійсні та актуальні мотиви оволодіння другою мовою. Формування таких мотивів утруднюється у зв'язку з тим, що природне мовне середовище з достатньою силою стимулює процеси оволодіння рідною мовою. Оволодіння іноземною мовою залишається недостатньо вмотивованим видом пізнавальної діяльності. Цілі, які ставлять перед дитиною дорослі, для неї занадто абстрактні, тому весь навчальний процес вимушено будується як задоволення пізнавальних, ігрових, особистісних, психофізіологічних потреб і можливостей дитини [1; с. 21].

Отже, навчання дошкільнят іноземної мови має будуватися на принципі культуровідповідності. Тож важливим є поєднання особистісного розвитку з формуванням у дошкільника базису особистісної культури та його збалансованість з національною культурою, мовою, традиціями українського народу та народу, мову якого він вивчає. Головне не те, що повинна знати й уміти дитина, а те, як це сприяє формуванню культури її творчої праці, гуманістичного спілкування, пізнання, світогляду, естетичного сприйняття дійсності.

Як стверджувала А. Басіна, важливо створити в процесі навчання дітей іноземної мови такі умови, щоб матеріал засвоювався природно, щоб діти вчилися легко, з інтересом і бажанням, без зайвого напруження емоційно-вольових та інтелектуальних сил. Щоб полегшити процес навчання дитини іноземної мови, слід максимально наблизити його до процесу оволодіння рідною мовою. На початку навчання педагог повинен дуже вдумливо поставитися до добору лексики в процесі спілкування з дітьми: вона має бути конкретною і максимально зрозумілою дошкільнятам. Успішність оволодіння іноземною мовою залежить від фонетичної правильності мови дитини. Тому важливо знати, коли дитині краще починати опановувати фонетичну будову нерідної мови.

Діти краще засвоюють фонетику іноземної мови тоді, коли вони вже опанували правильну звуковимову рідної мови. Темп та обсяг опанування цих навичок індивідуальні для кожної дитини. Але в цілому до 4-5 років усі діти навчаються чітко артикулювати всі звуки рідної мови. Подаючи на заняттях певний матеріал, бажано кожне нове слово пов'язувати з конкретним образом. Такий підхід зумовлений особливістю мислення дошкільнят: у малих дітей воно конкретне. Засвоєння дошкільнятами іноземної мови (за Д. Ельконіним) можна організувати як безпосередньо інтуїтивний процес, використовуючи рухову, слухову та зорову пам'ять дитини [5, с.18].

Іноземну мову, як і рідну, дитина запам'ятовує у два способи: прямим – безпосереднім зіставленням значення та звучання слова з предметом (явищем, дією) реальної дійсності, що його цим словом названо, та непрямим – через здогадку про значення слів та словосполучень на основі базових знань. Причому в другий спосіб дитина оволодіває значно меншим обсягом лексики, і процес цей триваліший. Вживання цих слів та зворотів розраховано не на заучування, а на розуміння їхніх значень після багаторазового повторення в однакових ситуаціях протягом кількох занять. Поступово дитина починає розуміти і сприймати їх не лише в контексті, а й поза ним, а потім й вживати в своєму мовленні. Якщо діти знаходять схожість у звучанні між новими словами і вже відомими їм (у тому числі й зі словами рідної мови), вони легко їх засвоюють.

Висока спроможність дітей дошкільного віку до вивчення іноземних мов пояснюється їх надзвичайно

високою потребою в спілкуванні, спільних з іншими дітьми діяч, відкритістю і відсутністю бар'єрів, які можуть виникати в результаті негативного досвіду навчання, розчарувань тощо [1, с.10]. Вікові особливості дитини дошкільного віку, її мовного розвитку обумовлюють специфіку цілей та змісту навчання іноземної мови, а також характер професійної діяльності педагога.

Результати сучасних методичних досліджень свідчать, що систематичне вивчення іноземної мови на початковому етапі корисне всім дітям незалежно від їхніх стартових можливостей, оскільки воно позитивно впливає на розвиток психічних функцій дитини (пам'ять, увагу, мислення, сприймання, уяву) і стимулює розвиток загальнонавчальних умінь. При цьому діти краще усвідомлюють явища власної національної культури порівняно з культурою країни, мова якої вивчається [4, с.13].

Висновки. На основі викладеного вище можна стверджувати, що опановувати іноземну мову слід ще в дошкільному віці, оскільки пам'ять дошкільника має величезні можливості; інтенсивно «працює» мимовільне і довільне запам'ятовування; синкретичність сприймання дає змогу запам'ятовувати великий обсяг матеріалу, а самі діти мають високу потребу в спілкуванні. Досліджуване питання ще не вивчено з усіх боків. Є потреба у нових доступних цікавих методиках, розробці нестандартних форм та прийомів роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Басіна А. Поради досвідченого вчителя / Басіна А. // English for kids (вкладка). – 2006. – № 3. – С. 10-21.
2. Гергель А. Навчання іноземної мови через різні види діяльності / А. Гергель // Дошкільне виховання. – 1999. – № 4. – 12 с.
3. Низьковська О. Іноземна мова в дошкільному закладі / О. Низьковська // Дошкільне виховання. – 2007. – № 4. – С. 5.
4. Шкваріна Т.М. Англійська мова для наймолодших: програма, методичні рекомендації, розробки занять / Т. М. Шкваріна. – Харків. : Видавнича група «Основа», 2005. – С. 13.
5. Шкваріна Т. Технологія засвоєння мовленнєвих зразків в ігровій діяльності / Т. Шкваріна // Дошкільне виховання. – 2005. – № 9. – С. 18.
6. Янковенко О. Англійська мова в русі / О. Янковенко // Дошкільне виховання. – 2002. – № 2. – С. 10.

The article presents the peculiarities of the acquisition of a foreign language by children of preschool age, the factors and conditions that need to be taken into account when starting to teach a foreign language of pre-schoolers are determined, the importance of teaching a foreign language is shown.

Keywords: *foreign language, children of preschool age, involuntary and arbitrary memorization, learning a foreign language.*

УДК 371.3

Ж. В. ЮРКЕВИЧ

ВИКОРИСТАННЯ ПРИСЛІВ'ІВ І ПРИКАЗОК НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ШКОЛІ

У статті теоретично обґрунтовано необхідність використання прислів'їв та приказок на уроках англійської мови в школі; досліджено способи застосування прислів'їв та приказок як ефективного прийому навчання у процесі формування мовної компетенції школярів.

Ключові слова: *прислів'я, приказки, ефективний прийом, мотивація, навчання англійської мови, мовна компетенція, школярі.*

Постановка проблеми. Іноземна мова, на відміну від інших предметів, розкриває іншомовну культуру, інший стиль життя, дає змогу зрозуміти іншу ментальність. Одним із головних завдань викладання іноземної мови на сучасному етапі є знайомство з культурою країни, мова якої вивчається. На перше місце поряд з усним та писемним мовленням стає ознайомлення з реаліями країни. Прислів'я і приказки – це джерело народної мудрості. Вони є невід'ємним атрибутом нашого повсякденного життя, у стислій формі вчать добра і викривають зло, заохочують до хороших вчинків і висміюють людські недоліки. Робота з прислів'ями і приказками є важливим компонентом у вивченні англійської мови, оскільки сприяє входженню в середовище іншомовного спілкування, збагачує словниковий запас, розвиває інтелект і ерудицію [4 с 19-20]. Прислів'я і приказки є тим інструментом викладання англійської мови, який активізує розумову діяльність дітей, має методичну та практичну цінність у процесі навчання. Англійська мова досить багата на прислів'я та приказки, тому є можливість застосувати їх на будь – якому етапі роботи. Проблема навчання англійської мови в школі зумовлює пошук нових форм, методів, прийомів, методик і технологій, що сприяли успішному навчанню і вихованню. Одним із ефективних прийомів в навчанні англійської мови учнів є, на наш погляд, використання прислів'їв і приказок.

Аналіз досліджень. Аналіз джерел свідчить, що проблема використання прислів'їв і приказок у навчально – виховному процесі загальноосвітньої школи на різних етапах навчання стала предметом досліджень досить значної кількості вітчизняних (О.С. Ушакової, В.К. Мовсесян, І.А. Гладкої, К.Д. Ушинського та інших) і зарубіжних (William Thenlin, Kristy Mall, Karen Chase, Deborah Kozdras) учених. Необхідно

ЗМІСТ

<i>Ясногурська Л.М., Погонюк Н.А.</i> Класифікація українських та англійських фразеологізмів із концептом «Щастя – Нещастя»	3
<i>Ясногурська Л.М.</i> Структурно-семантичні особливості репрезентації концепту «Love» в сучасній англійській мові.....	7
<i>Мороз Л.В., Мороз Н.М.</i> Концептуалізація «Ненависті» в українській та американській мовних свідомостях.....	13
<i>Ясногурська Л.М.</i> «Кохання» як лінгвокультурний концепт в сучасній англійській мові.....	18
<i>Мороз Л.В.</i> До питання художньої об'єктивізації рольової лірики.....	22
<i>Мороз Л.В.</i> Теоретичні аспекти рольової лірики	23
<i>Романюк С.К., Захожа А.Ю.</i> Вивчення англійської мови в рамках нової української школи.....	26
<i>Дуброва А.С., Чернобай І.А.</i> Теоретичні основи професійної компетентності майбутніх вихователів з правом навчання англійської мови дітей дошкільного віку: акмеологічний підхід.....	29
<i>Данілова Н.Р., Миронець І.В.</i> Особливості вивчення англійської мови у закладах дошкільної освіти... ..	31
<i>Мороз Л.В., Деркач Т.В.</i> Початковий етап вивчення німецької мови в умовах нової української школи: компетентнісний підхід.....	33
<i>Василькевич С.С., Денейчук М.О.</i> Особливості інклюзивного навчання в країнах Європи та України... ..	35
<i>Павелків К.М., Господариско А.А.</i> Сучасні методи навчання дітей дошкільного віку іншомовного спілкування	37
<i>Ясногурська Л.М., Шеремет М.С.</i> Важливість вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку.....	41
<i>Лук'яник Л.В., Ткачик А.Ф.</i> Народознавчий підхід у навчанні та вихованні учнів початкових класів на уроках читання	43
<i>Іванова Л.І., Ткач Т.В.</i> Реалізація літературознавчого принципу на уроках літературного читання	45
<i>Лук'яник Л.В., Чуприк А.В.</i> Теоретико-практичні основи формування діалогової компетенції учнів початкових класів	48
<i>Павелків К.М., Сахарчук І.В.</i> Особливості вивчення іноземної мови дітьми дошкільного віку.....	50
<i>Юркевич Ж.В.</i> Використання прислів'їв і приказок на уроках англійської мови у школі.....	53
<i>Павелків К.М., Лавренюк В.М.</i> Актуальність вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку.....	57
<i>Іванова Л.І., Захожа А.Ю.</i> Робота з дитячою книгою в умовах організації освітнього простору нової української школи	60
<i>Ковалюк В.В., Антонюк О.В.</i> Специфіка використання евристичних методів навчання молодших школярів у процесі вивчення англійської мови	63
<i>Лук'яник Л.В., Тукурєва Т.В.</i> Інтегроване навчання у змісті початкової освіти	65
<i>Ткачук О.С., Нечипорчук В.І.</i> Інтеграція навчальної діяльності на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах	67
<i>Романюк С.К., Хаєцька О.В.</i> Інноваційні технології у вивченні англійської мови у початковій школі	71
<i>Ясногурська Л.М., Ничипорук М.А.</i> Впровадження гри у процесі навчання іншомовної лексики у початковій школі	74
<i>Іванова Л.І., Хаєцька О.В.</i> Особливості організації педагогічного керівництва формуванням самостійного читача у системі класного та позакласного читання	77
<i>Данілова Н.Р., Губеня А.О.</i> Вплив дидактичних ігор з англійської мови на розвиток інтелекту дошкільників	81
<i>Романюк С.К., Долід Т.Г.</i> Використання lego-технології під час уроків англійської мови в освітньому просторі початкової школи.....	85
<i>Романюк С.К., Басюк Ю.С.</i> Використання комп'ютерних ігор для вивчення англійської мови в ЗДО	87
<i>Ковалюк В.В., Жовнір А.О.</i> Використання ігрового методу на заняттях англійської мови у закладі дошкільної освіти	90
<i>Мороз Л.В., Мулик Д.В.</i> Методи навчання дітей дошкільного віку іноземної мови	92
<i>Романюк С.К., Кирушок В.А.</i> Казка та її роль на уроках англійської мови в початкових класах	97
<i>Іванова Л.І., Шевчук М.М.</i> Дидактична гра як дієвий метод організації літературознавчої діяльності молодших школярів на уроках літературного читання	99
<i>Ясногурська Л.М., Гачкевич О.В.</i> Кейс-метод на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням у процесі навчання студентів немовних спеціальностей у ВНЗ	102
<i>Іванова Л.І., Крук Н.В.</i> Особливості природознавчого компонента у змісті чинних навчальних програм	104
<i>Павелків К.М., Самчук О.Л.</i> Розвиток мовленнєвої англійської активності дітей дошкільного віку засобами гри	107

<i>Лук'яник Л.В., Кардач А.П.</i> Теоретичні основи опрацювання народознавчих текстів на уроках читання	111
<i>Ясногурська Л.М., Кондюк І.Р.</i> Використання музики на заняттях з англійської мови в закладах дошкільної освіти	113
<i>Ковалюк В.В., Почтарук О.О.</i> Значення сюжетно-рольової гри на заняттях з іноземної мови	116
<i>Ясногурська Л.М., Кононюк В.В.</i> Абревіатури сучасної англійської мови як складова молодіжного інтернет-сленгу	118
<i>Лук'яник Л.В., Бармак А.М.</i> Виразне читання як навчально-методична проблема	120
<i>Трофімчук В.М., Дмитроца М.Г.</i> Засоби навчання іноземних мов у початкової школі	122
<i>Дуброва А.С., Котирло М.М.</i> Дистанційне навчання англійської мови студентів педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти	125
<i>Денисюк Л.В., Ливицький Б.О.</i> Особливості вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку з мовленнєвими порушеннями	129
<i>Романюк С.К., Проценко Н.Ю.</i> Використання інтерактивних методів навчання на уроках англійської мови	132
<i>Шадюк О.І., Мусійчук Т.А.</i> Педагогічні умови духовно-морального виховання дітей дошкільного віку на заняттях з англійської мови	135
<i>Ковалюк В.В., Танадинка М.Є.</i> Особливості використання музичних римів у процесі вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку	137
<i>Ясногурська Л.М., Гром'як Л.Т.</i> Іноземна мова з раннього дитинства: вимога часу чи необхідність	140
<i>Денисюк Л.В., Ковлєва Д.В.</i> Прості способи покращити розмовну англійську і подолати мовний бар'єр	142
<i>Трофімчук В.М., Корецька Т.С.</i> 8 порад, як вчити англійську мову за допомогою музики	144
<i>Трофімчук В.М., Почтарук Ю.О.</i> Значення вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку	147
<i>Лук'яник Л.В., Конончук Ю.О.</i> Система роботи над засвоєнням учнями початкових класів граматичного поняття «Прикметник»	150
<i>Лук'яник Л.В., Мись К.Ю.</i> Вивчення частин мови в початковій школі на засадах компетентнісного підходу	152
<i>Михальчук Н.О., Івашкевич Е.Е.</i> Art translation and the category of expressiveness in this estetic paradigm	154
<i>Івашкевич Е.З., Яцюрник А.О.</i> Cognitive psychology and the concept of social intelligence	158
<i>Сіранчук Н.М., Скопа Н.М.</i> Формування географічної компетентності учнів під час вивчення курсу «природознавство» в учнів початкових класів	164
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	167
ЗМІСТ	169

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Мороз Л.В.
Технічний редактор Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка Ковалюк В.В., Краля І.В, Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 27.11.2018 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39 Замовлення № Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2018. — 172 с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2